

**Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiden perustuslakeihin viit-
taavien säännösten tarkistamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tarkistettaviksi eräät nykyisiin perustuslakeihin viittaavat säännökset yhdenmukaisiksi uuden, 1 päivänä maaliskuuta 2000 voimaan tulevan Suomen perustuslain kanssa. Uudella perustuslailla kumotaan voimassa olevat neljä perustuslakia: hallitusmuoto, valtiopäiväjärjestys, laki valtakunnanoikeudesta ja laki eduskunnan oikeudesta tarkastaa valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin sekä eduskunnan oikeusasiamiehen virkatointen lainmukaisuutta. Tämä edellyttää lakiteknisii tarkis-

tuksia niihin lakeihin, joissa viitataan nykyisiin perustuslakeihin.

Osa voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyvistä viittaussäännöksistä tarkistetaan jonkin muun lainsäädäntöhankkeen yhteydessä. Tähän esitykseen on koottu ne säännökset, joita ei ole ollut mahdollista sisällyttää muihin eduskunnalle annettaviin esityksiin.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan samanaikaisesti uuden perustuslain kanssa 1 päivänä maaliskuuta 2000.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja muutostarve

Nykyiseen lainsäädäntöön sisältyy lukuisia perustuslakeihin viittaavia säännöksiä. Neljän perustuslain korvaaminen uudella Suomen perustuslailla edellyttää, että myös teknisiksi luonnehdittavat yksityiskohdat muussa lainsäädännössä saatetaan yhdenmukaisiksi uuden perustuslain kanssa. Selvityksen mukaan lainsäädäntöön sisältyy viittauksia hallitusmuotoon ja valtiopäiväjärjestyksen. Osa viittauksista on luonteeltaan yleisiä, osa kohdistuu nimenomaiseen hallitusmuodon tai valtiopäiväjärjestyksen pykälään.

Selvityksen mukaan 33 säädöstä edellyttävät välttämättömiä tarkistuksia perustuslakeihin viittaaviin säännöksiinsä. Luonteeltaan kertaluonteisten tai määräaikaisten säädösten tarkistamista ei ole pidetty välttämättömänä.

Valtaosa viittaussäännöksistä voidaan tarkistaa muiden, jo vireillä olevien tai vireille tulevien lainsäädäntöhankkeiden yhteydessä. Ne viittaussäännökset, joita ei ole mahdollista sisällyttää muihin valmisteluhankkeisiin, on tarkistettava erikseen. Tällaisia säännöksiä sisältyy seuraavaan yhdeksään lakiin: laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa (689/1997), yliopistolaki (645/1997), laki Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta (717/1990), laki ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa (1521/1994), laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta (1203/1992), laki eduskunnan virkamiehistä (1373/1994), laki Suomen Pankin virkamiehistä (1166/1998), kokoontumislaki (530/1999) ja vaalilaki (714/1998).

2. Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan tarkistettaviksi yhdenmukaisiksi uuden perustuslain kanssa edellä mainittujen yhdeksän lain säännökset, joissa viitataan nykyisiin perustuslakeihin. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan pääosin lakitekniisiä ja sanonnallisia.

Lakiehdotuksissa on pyritty välttämään tarpeettomia viittauksia perustuslakiin sekä erityisesti suoria pykäläviittauksia. Säännökset tulisi yleensäkin muotoilla mahdollisuuksien

mukaan asialliselta sisällöltään siten, ettei suoria viittauksia perustuslakiin enää tarvita. Tämän vuoksi Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetusta laista ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetusta laista ehdotetaan poistettaviksi viittaukset perustuslakeihin.

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 14 §:n 1 momentin viittaus nimenomaiseen perustuslain pykälään on kuitenkin selvyiden ja täsmällisyyden vuoksi säilytetty. Viittaus koskee asianomistajan syyteoikeutta virkarikosasiassa. Uuden perustuslain 118 §:n 3 momentin mukaan jokaisella, joka on kärsinyt oikeudenloukkauksen tai vahinkoa virkamiehen tai muun julkista tehtävää hoitavan henkilön lainvastaisen toimenpiteen tai laiminlyönnin vuoksi, on oikeus vaatia tämän tuomitsemista rangaistukseen sekä vahingonkorvausta julkis yhteisöltä taikka virkamieheltä tai muulta julkista tehtävää hoitavalta sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään. Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain viittaussäännös ehdotetaan tarkistettavaksi yhdenmukaisesti uuden perustuslain kanssa myös sanonnallisesti. Asianomistajan itsenäinen syyteoikeus perustuslain 118 §:n 3 momentin tarkoittamassa rikosasiassa rajautuu rikoslain säännösten mukaisesti.

Esityksessä ehdotetaan tarkistettavaksi yliopistolakia siten, että lakisääteinen mahdollisuus antaa lausuntoja valmisteltaessa yksinomaan yliopistojäseniä koskevia lakeja ja aseuksia laajennettaisiin koskemaan jälleen kaikkia yliopistojäseniä. Ennen yliopistolainsäädännön uudistusta vuonna 1997 yliopistoille oli turvattu tämä oikeus yliopistokohtaisissa laeissa. Uutta yliopistolakia säädettäessä katsottiin, että velvollisuus kuulla yliopistojäseniä koskevia säännöksiä valmisteltaessa perustuu niiden itsehallinnolliseen asemaan. Yliopistolakiin sisällytettiin vain Helsingin yliopiston lausunnonanto-oikeutta koskeva säännös, jossa viitataan tätä oikeutta koskevaan hallitusmuodon 77 §:n 2 momenttiin.

Esityksessä ehdotetaan tarkistettavaksi myös Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain säännökset pankkivaltuusmiehistä. Nykyisessä lainsäädännössä käsite 'pankkivaltuusmiehet' on korvattu ilmaisuilla 'pankkivaltuutetut' tai 'pankkivaltuusto'.

3. Esityksen vaikutukset

Koska ehdotuksessa on pääosin kyse ainoastaan voimassa olevan lainsäädännön lakiteknisistä ja sanonnallisista tarkistuksista, ei ehdotuksella ole merkittäviä vaikutuksia nykytilaan.

Ehdotuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Ehdotuksen hallinnolliset vaikutukset koskevat lähinnä yliopistojen asemaa. Yliopistolain ehdotetun tarkistuksen mukaan tulisi kaikille yliopistoille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen valmisteltaessa yksinomaan yliopistoja koskevia lakeja ja asetuksia. Käytännössä näin menetellään jo ilman nimenomaista säännöstäkin. Uudessa perustuslaissa yliopistoille turvataan itsehallinnollinen asema.

4. Asian valmistelu

Oikeusministeriö asetti 27 päivänä elokuuta 1997 työryhmän selvittämään Perustuslaki 2000 -hankkeen edellyttämiä muun lainsäädännön muutostarpeita sekä uuden perustuslain voimaantulo- ja siirtymäjärjestelyjä.

Työryhmä luovutti muistionsa 12 päivänä marraskuuta 1998 (Uusi perustuslaki ja lainsäädännön muutostarpeet, Oikeusministeriön lainvalmisteluosaston julkaisu 1/1999). Muistio sisälsi muun muassa ehdotukset perustuslakeihin viittaavien säännösten tarkistamisesta. Työryhmän muistiosta saatiin lausunnot kaikilta ministeriöiltä, valtioneuvoston oikeuskanslerilta ja eduskunnan oikeusasiamieheltä.

Hallituksen esitys on valmisteltu oikeusministeriön työryhmän ehdotuksen ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta virkatyönä oikeusministeriössä.

5. Voimaantulo

Lakiehdotukset liittyvät välittömästi uuteen Suomen perustuslakiin. Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000 samanaikaisesti uuden perustuslain kanssa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11 päivänä heinäkuuta 1997 annetun lain (689/1997) 1 luvun 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

14 §

Asianomistaja saa itse nostaa syytteen rikoksesta vain, jos virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta. Asianomistajan oikeudesta nostaa syyte julkista tehtävää hoidettaessa tehdystä rikoksesta

säädetään perustuslain 118 §:n 3 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

2.

Laki**yliopistolain 2 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 21 §:n 2 momentti
 ja
lisätään 2 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

2 §

Itsehallinto

koskevia lakeja ja asetuksia valmisteltaessa
 tilaisuus antaa asiasta lausuntonsa.

Yliopistoille on varattava yksinomaan niitä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

3.

Laki**Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta 24 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (717/1990) 15 § ja
muutetaan 1 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Rahasto on eduskunnan vastattavana oleva rahasto. Se saa käyttää toiminnassaan nimitystä Sitra.

asettamat pankkivaltuutetut. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii pankkivaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana pankkivaltuuston varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot määrää valtiovarainministeriö.

8 §

Hallintoneuvostoon kuuluvat eduskunnan

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

4.

Laki

ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1521/1994) 7 § seuraavasti:

7 §

Ilmoitus eduskunnalle

Tämän lain nojalla annetut sellaiset säännökset ja määräykset, joiden antamiseen perustuslain mukaan eduskunnan myötävaikutus on tarpeen, on viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle. Hänen on saatet-

tava ne eduskunnan tietoon heti tai, jos eduskunta ei ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Jos eduskunta niin päättää, on edellä tarkoitetut säännökset ja määräykset kumottava.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

5.

Laki

maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1203/1992) 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti laissa 36/1995 ja 5 §:n 1 momentti laissa 621/1998, seuraavasti:

3 §

Jäsenten ja esittelijöiden määrääminen

Tasavallan presidentti nimittää viiden vuoden toimikaudeksi kerrallaan henkilöt valituslautakunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivien lainkäyttöneuvosten virkoihin. Valtioneuvosto määrää samaksi ajaksi valituslautakunnan kolmannen jäsenen tai vaihtuvat kolmannet jäsenet sekä näille ja varapuheenjohtajalle tarpeellisen määrän sivutoimisia sijaisia. Puheenjohtajan sijaisena toimii varapuheenjohtaja tai hänen sijaisensa. Valituslautakunnan jäsenten ja heidän sijaistensa oikeudesta pysyä virassaan tai tehtävässään toimikautenaan on muutoin voi-

massa, mitä säädetään tuomarinviran haltijoista.

5 §

Lautakunnan sihteeri ja muu henkilöstö

Valituslautakunnalla on päätoiminen sihteeri, jolla on sihteerin virka ja jonka nimitää valtioneuvosto. Sihteerin tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut. Hän voi toimia myös lautakunnan jäsenenä varapuheenjohtajan tai, jollei kysymys ole 2 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetusta tilanteesta, kolmannen jäsenen ja näille määrättyjen sijaisten ollessa

vuosilomalla tai muutoin satunnaisesti estyneinä tai esteellisinä hoitamasta tehtäväänsä. Sihteeri voi lisäksi toimia 2 §:n 5 momentin mukaisesti jaoston jäsenenä sekä puheenjohtajan määräyksestä esittelijänä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettussa valituslautakunnan varsinaisessa istunnossa. Sihteerillä on tuomarille säädetty virassapysymisoikeus sinä aikana, jona hän toimii edellä

tarkoitettulla tavalla lautakunnan jäsenenä. Valituslautakunnalla voi olla valtion talousarvion rajoissa muitakin avustavia virkamiehiä, jotka ottaa puheenjohtaja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

6.

Laki

eduskunnan virkamiehistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eduskunnan virkamiehistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1373/1994) 6 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

7.

Laki

Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Pankin virkamiehistä 30 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1166/1998) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

4 §

Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Päättäessään nimittämisestä Suomen Pankki ei saa perusteettomasti asettaa ketään toisiinsa nähden eri asemaan 9 §:ssä mainittujen syiden nojalla. Muutoin

noudatetaan virkojen täyttämisessä, mitä johtokunta siitä päättää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

8.

Laki**kokoontumislain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun kokoontumislain (530/1999) 1 § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

yleisötilaisuuksien järjestämistä tarpeellisilla
 järjestysluontoisilla säännöksillä.

Tämän lain tarkoituksena on turvata perustuslaissa säädetyn kokoontumisvapauden käyttämistä sekä ohjata yleisten kokousten ja

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

9.

Laki**vaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 138 §:n 2 momentti, 139 § ja 142 §:n 2 momentti seuraavasti:

138 §

Presidentin valituksi tuleminen

Jos ensimmäisessä vaalissa joku ehdokas on koko maassa saanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä, valtioneuvosto toteaa, että hän on perustuslain nojalla tullut valituksi tasavallan presidentiksi, ja ilmoittaa tästä hänelle kirjallisesti sekä antaa presidentinvaalin tuloksesta kuulutuksen, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on myös mainittava kunkin ehdokkaan presidentinvaalissa koko maassa saamisen äänten määrä ja vaalissa annettujen äänten määrä.

139 §

Toista vaalia koskeva kuulutus

Jollei kukaan ehdokkaista ole saanut enemmistöä annetuista äänistä eikä presi-

dentti tämän johdosta ole tullut ensimmäisessä vaalissa valituksi, valtioneuvoston on 4. päivänä vaalipäivän jälkeen annettava ensimmäisen vaalin tuloksesta kuulutus, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on mainittava kunkin ehdokkaan ensimmäisessä vaalissa koko maassa saama äänimäärä. Siinä on myös mainittava, että presidentin valitsemiseksi on perustuslain mukaan toimitettava toinen vaali sekä ketkä kaksi ehdokasta ovat presidenttiehdokaina toisessa vaalissa ja mitkä numerot ehdokkailla 42 §:n 2 momentin mukaan on.

142 §

Presidentin valituksi tuleminen

Valtioneuvosto toteaa 4. päivänä toisen vaalin vaalipäivän jälkeen, kumpi ehdokkaista on saanut toisessa vaalissa enemmän ääniä ja tullut perustuslain nojalla valituksi

tasavallan presidentiksi. Vaalin tuloksen todettuaan valtioneuvoston ilmoittaa tästä presidentiksi valitulle sekä antaa presidentinvaalin tuloksesta kuulutuksen, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on mainittava kummankin ehdokkaan toises-

sa vaalissa koko maassa saamien äänten määrä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

1.

Laki**oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11 päivänä heinäkuuta 1997 annetun lain (689/1997) 1 luvun 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

14 §

Asianomistaja saa itse nostaa syytteen rikoksesta vain, jos virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta. Asianomistajan oikeudesta nostaa syyte virkarikoksesta säädetään hallitusmuodon 93 §:n 2 momentissa.

14 §

Asianomistaja saa itse nostaa syytteen rikoksesta vain, jos virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta. Asianomistajan oikeudesta nostaa syyte *julkista tehtävää hoidettaessa tehdystä rikoksesta* säädetään *perustuslain 118 §:n 3 momentissa*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

2.

Laki**yliopistolain 2 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun yliopistolain (645/1997) 21 §:n 2 momentti ja
lisätään 2 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

Itsehallinto

Yliopistoille on varattava yksinomaan niitä koskevia lakeja ja asetuksia valmisteltaessa tilaisuus antaa asiasta lausuntonsa.

21 §

Konsistori

Konsistorin oikeudesta antaa lausunto en- (2 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nen yliopistoa koskevien lakien ja asetusten antamista säädetään hallitusmuodon 77 §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

3.

Laki

Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta 24 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (717/1990) 15 § ja
muutetaan 1 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Rahasto, joka on valtiopäiväjärjestyksen 83 §:ssä tarkoitettu eduskunnan vastattavana oleva rahasto, saa käyttää toiminnassaan nimitystä Sitra.

Rahasto on eduskunnan vastattavana oleva rahasto. Se saa käyttää toiminnassaan nimitystä Sitra.

8 §

Hallintoneuvostoon kuuluvat eduskunnan kulloinkin asettamat valtiopäiväjärjestyksen 83 §:ssä tarkoitetut pankkivaltuusmiehet. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii pankkivaltuusmiesten puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana pankkivaltuusmiesten varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot määrää valtiovarainministeriö.

Hallintoneuvostoon kuuluvat eduskunnan asettamat pankkivaltuutetut. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii pankkivaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana pankkivaltuuston varapuheenjohtaja. Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot määrää valtiovarainministeriö.

15 §

Rahaston hallinnon ja tilien tarkastamista varten valittavista tilintarkastajista on säädetty valtiopäiväjärjestyksen 83 §:ssä.

(kumotaan)

15 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

4.

Laki

ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1521/1994) 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Ilmoitus eduskunnalle

Ilmoitus eduskunnalle

Tämän lain nojalla annetut sellaiset säännökset ja määräykset, joiden antamiseen hallitusmuodon mukaan eduskunnan myötävaikutus on tarpeen, on viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle. Hänen on saatettava ne eduskunnan tietoon heti tai, jos eduskunta ei ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Jos eduskunta niin päättää, on edellä tarkoitetut säännökset ja määräykset kumottava.

Tämän lain nojalla annetut sellaiset säännökset ja määräykset, joiden antamiseen *perustuslain* mukaan eduskunnan myötävaikutus on tarpeen, on viipymättä ilmoitettava eduskunnan puhemiehelle. Hänen on saatettava ne eduskunnan tietoon heti tai, jos eduskunta ei ole koolla, niin pian kuin se on kokoontunut. Jos eduskunta niin päättää, on edellä tarkoitetut säännökset ja määräykset kumottava.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

5.

Laki

maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1203/1992) 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti laissa 36/1995 ja 5 §:n 1 momentti laissa 621/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Jäsenten ja edustajien määrääminen

Jäsenten ja edustajien määrääminen

Tasavallan presidentti nimittää viiden vuoden toimikaudeksi kerrallaan henkilöt vali-

Tasavallan presidentti nimittää viiden vuoden toimikaudeksi kerrallaan henkilöt vali-

Voimassa oleva laki

tuslautakunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivien lainkäyttöneuvosten virkoihin. Valtioneuvosto määrää samaksi ajaksi valituslautakunnan kolmannen jäsenen tai vaihtuvat kolmannet jäsenet sekä näille ja varapuheenjohtajalle tarpeellisen määrän sivutoimisia sijaisia. Puheenjohtajan sijaisena toimii varapuheenjohtaja tai hänen sijaisensa. Valituslautakunnan jäsenten ja heidän sijaistensa oikeudesta pysyä virassaan tai tehtävässään toimikautenaan on muutoin voimassa, mitä säädetään *hallitusmuodossa* tuomarinviran haltijoista.

5 §

Lautakunnan sihteeri ja muu henkilöstö

Valituslautakunnalla on päätoiminen sihteeri, jolla on sihteerin virka ja jonka nimitää valtioneuvosto. Sihteerin tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut. Hän voi toimia myös lautakunnan jäsenenä varapuheenjohtajan tai, sikäli kuin kysymys ei ole 2 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetusta tilanteesta, kolmannen jäsenen ja näille määrättyjen sijaisten ollessa vuosilomalla tai muutoin satunnaisesti estyneinä tai esteellisinä hoitamasta tehtävänsä. Sihteeri voi lisäksi toimia 2 §:n 5 momentin mukaisesti jaoston jäsenenä sekä puheenjohtajan määräyksestä esittelijänä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetussa valituslautakunnan varsinaisessa istunnossa. Sihteerillä on *hallitusmuodossa* tuomarille säädetty virassapysymisoikeus sinä aikana, jona hän toimii edellä tarkoitetulla tavalla lautakunnan jäsenenä. Valituslautakunnalla voi olla valtion talousarvion rajoissa muitakin avustavia virkamiehiä, jotka ottaa puheenjohtaja.

Ehdotus

tuslautakunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivien lainkäyttöneuvosten virkoihin. Valtioneuvosto määrää samaksi ajaksi valituslautakunnan kolmannen jäsenen tai vaihtuvat kolmannet jäsenet sekä näille ja varapuheenjohtajalle tarpeellisen määrän sivutoimisia sijaisia. Puheenjohtajan sijaisena toimii varapuheenjohtaja tai hänen sijaisensa. Valituslautakunnan jäsenten ja heidän sijaistensa oikeudesta pysyä virassaan tai tehtävässään toimikautenaan on muutoin voimassa, mitä säädetään tuomarinviran haltijoista.

5 §

Lautakunnan sihteeri ja muu henkilöstö

Valituslautakunnalla on päätoiminen sihteeri, jolla on sihteerin virka ja jonka nimitää valtioneuvosto. Sihteerin tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut. Hän voi toimia myös lautakunnan jäsenenä varapuheenjohtajan tai, *jollei kysymys* ole 2 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetusta tilanteesta, kolmannen jäsenen ja näille määrättyjen sijaisten ollessa vuosilomalla tai muutoin satunnaisesti estyneinä tai esteellisinä hoitamasta tehtävänsä. Sihteeri voi lisäksi toimia 2 §:n 5 momentin mukaisesti jaoston jäsenenä sekä puheenjohtajan määräyksestä esittelijänä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetussa valituslautakunnan varsinaisessa istunnossa. Sihteerillä on tuomarille säädetty virassapysymisoikeus sinä aikana, jona hän toimii edellä tarkoitetulla tavalla lautakunnan jäsenenä. Valituslautakunnalla voi olla valtion talousarvion rajoissa muitakin avustavia virkamiehiä, jotka ottaa puheenjohtaja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

6.

Laki**eduskunnan virkamiehistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eduskunnan virkamiehistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1373/1994)
 6 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §
 Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään hallitusmuodossa.

6 §
 Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään *perustuslaissa*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

7.

Laki**Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Pankin virkamiehistä 30 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1166/1998) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään hallitusmuodossa. Päättäessään nimittämistä Suomen Pankki ei saa perusteettomasti asettaa ketään toisiinsa nähden eri asemaan 9 §:ssä mainittujen syiden nojalla. Muutoin noudatetaan virkojen täyttämässä, mitä johtokunta siitä päättää.

Nimittämisen yleisistä perusteista säädetään *perustuslaissa*. Päättäessään nimittämistä Suomen Pankki ei saa perusteettomasti asettaa ketään toisiinsa nähden eri asemaan 9 §:ssä mainittujen syiden nojalla. Muutoin noudatetaan virkojen täyttämässä, mitä johtokunta siitä päättää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

8.

Laki**kokoontumislain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun kokoontumislain (530/1999) 1 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksen on turvata hallitusmuodossa säädetyn kokoontumisvapauden käyttämistä sekä ohjata yleisten kokousten järjestämistä tarpeellisilla järjestysluontoisilla säännöksillä.

Tämän lain tarkoituksen on turvata *perustuslaissa* säädetyn kokoontumisvapauden käyttämistä sekä ohjata yleisten kokousten järjestämistä tarpeellisilla järjestysluontoisilla säännöksillä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

9.

Laki**vaalilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 138 §:n 2 momentti, 139 § ja 142 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

138 §

Presidentin valituksi tuleminen

Jos ensimmäisessä vaalissa joku ehdokas on koko maassa saanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä, valtioneuvosto toteaa, että hän on hallitusmuodon nojalla tullut valituksi tasavallan presidentiksi, ja ilmoittaa tästä hänelle kirjallisesti sekä antaa presidentinvaalin tuloksesta kuulutuksen, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on myös mainittava kunkin ehdokkaan presidentinvaalissa koko maassa saami-

Jos ensimmäisessä vaalissa joku ehdokas on koko maassa saanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä, valtioneuvosto toteaa, että hän on *perustuslain* nojalla tullut valituksi tasavallan presidentiksi, ja ilmoittaa tästä hänelle kirjallisesti sekä antaa presidentinvaalin tuloksesta kuulutuksen, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on myös mainittava kunkin ehdokkaan presidentinvaalissa koko maassa saami-

Voimassa oleva laki

en äänten määrä ja vaalissa annettujen äänten määrä.

139 §

Toista vaalia koskeva kuulutus

Jollei kukaan ehdokkaista ole saanut enemmistöä annetuista äänistä eikä presidentti tämän johdosta ole tullut ensimmäisessä vaalissa valituksi, valtioneuvoston on 4. päivänä vaalipäivän jälkeen annettava ensimmäisen vaalin tuloksesta kuulutus, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on mainittava kunkin ehdokkaan ensimmäisessä vaalissa koko maassa saama äänimäärä. Siinä on myös mainittava, että presidentin valitsemiseksi on hallitusmuodon mukaan toimitettava toinen vaali sekä ketkä kaksi ehdokasta ovat presidenttiehdokkaina toisessa vaalissa ja mitkä numerot ehdokkailla 42 §:n 2 momentin mukaan on.

Ehdotus

en äänten määrä ja vaalissa annettujen äänten määrä.

139 §

Toista vaalia koskeva kuulutus

Jollei kukaan ehdokkaista ole saanut enemmistöä annetuista äänistä eikä presidentti tämän johdosta ole tullut ensimmäisessä vaalissa valituksi, valtioneuvoston on 4. päivänä vaalipäivän jälkeen annettava ensimmäisen vaalin tuloksesta kuulutus, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on mainittava kunkin ehdokkaan ensimmäisessä vaalissa koko maassa saama äänimäärä. Siinä on myös mainittava, että presidentin valitsemiseksi on *perustuslain* mukaan toimitettava toinen vaali sekä ketkä kaksi ehdokasta ovat presidenttiehdokkaina toisessa vaalissa ja mitkä numerot ehdokkailla 42 §:n 2 momentin mukaan on.

142 §

Presidentin valituksi tuleminen

Valtioneuvosto toteaa 4. päivänä toisen vaalin vaalipäivän jälkeen, kumpi ehdokkaista on saanut toisessa vaalissa enemmän ääniä ja tullut hallitusmuodon nojalla valituksi tasavallan presidentiksi. Vaalin tuloksen todettuaan valtioneuvoston ilmoittaa tästä presidentiksi valitulle sekä antaa presidentinvaalin tuloksesta kuulutuksen, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on mainittava kummankin ehdokkaan toisessa vaalissa koko maassa saamien äänten määrä.

Valtioneuvosto toteaa 4. päivänä toisen vaalin vaalipäivän jälkeen, kumpi ehdokkaista on saanut toisessa vaalissa enemmän ääniä ja tullut *perustuslain* nojalla valituksi tasavallan presidentiksi. Vaalin tuloksen todettuaan valtioneuvoston ilmoittaa tästä presidentiksi valitulle sekä antaa presidentinvaalin tuloksesta kuulutuksen, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Kuulutuksessa on mainittava kummankin ehdokkaan toisessa vaalissa koko maassa saamien äänten määrä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000.

